

Visietraject van start!

In het najaar van 2019 is de beleidsadviescommissie voor de protestantse wijkgemeente Den Haag-Zuidwest aan de slag gegaan met het in beeld brengen van de mensen en middelen van de wijkgemeente en het formuleren van een missie. Als kerkelijke gemeenschap zijn wij ‘gezonden in deze wereld’, hebben wij een boodschap, een missie, bedoeld om kort en krachtig onder woorden te brengen waarom wij als wijkgemeente bestaan. Het zijn woorden waaraan de kerkelijke gemeente bestaansrecht ontleent en waaraan de leden zich in hun doen en laten kunnen toetsen.

Als kerkgemeenschap staan we dan voor de uitdaging om helder en duidelijk onder woorden te brengen waarom we ‘in de wereld’ zijn en waarop ‘de wereld’ ons kan aanspreken en welke opdracht wij willen waarmaken. De missie is in juni 2020 vastgesteld door de wijkkerkenraad en luidt als volgt:

Als geloofsgemeenschap proberen wij in Den Haag-Zuidwest Jezus te volgen door om te zien naar elkaar, open te staan voor alle mensen die op onze weg komen en verbinding met hen te zoeken. Wij vieren, leren en dienen om zo Gods heil zichtbaar te maken in onze tijd.

Bij het opstellen van deze missie heeft de commissie zich laten inspireren door het boek ‘Gemeente als herberg’ van Jan Hendriks (1999). Op een meer poëtische wijze verwoordt de dichter Huub Oosterhuis de gedachten achter deze missie:

*Zomaar een dak boven wat hoofden,
deur die naar stilte open staat.
Muren van huid, ramen als ogen,
speurend naar hoop en dageraad.
Huis dat een levend lichaam wordt
als wij er binnen gaan
om recht voor God te staan.*

Het ontwikkelen van visie

De wijkkerkenraad heeft medio 2021 besloten om een visietraject uit te zetten voor de toekomst van de kerk in Den Haag-Zuidwest en heeft hiervoor de Projectgroep Visie samengesteld. We zijn nu aangekomen in de volgende fase om visie te ontwikkelen, om als kerk te weten waar we voor staan en waar we voor gaan, zodat we op basis daarvan keuzes kunnen maken. Hoe kijken we als gemeente naar de toekomst en hoe willen we dat in de praktijk brengen? De Abdijkerk, de Bosbeskapel en de Shalomkerk hebben ieder een eigen context en een eigen profiel van de gemeente. Daarom is het nodig dat we per locatie te weten komen welke accenten we als kerk willen leggen, voordat we keuzes kunnen maken. Om een goed overzicht te krijgen is het nodig op de volgende gebieden feiten te verzamelen per locatie en dit kort en bondig te omschrijven:

1. Omgevingsanalyse – Wat zijn de speerpunten in de samenleving en wat is daarin kansrijk of bedreigend voor onze gemeente?
2. Sociale kaart – Een overzicht met gegevens over de burgerlijke gemeente, de bevolking en voorzieningen op welzijnsgebied.
3. De biografie – De geschiedenis van onze gemeente.
4. De kerkelijke kaart – Allerlei feitelijke gegevens over de gemeente.

5. Een typering van de vorm van kerk-zijn – Korte omschrijving van waar onze gemeente inhoudelijk accenten legt.
6. Het imago – Hoe kijken mensen buiten de gemeente tegen onze kerk aan?
7. Een sterkte-zwakteanalyse.

Maar we beginnen met het interviewen van mensen om onder andere te weten te komen op welke manieren ze zich betrokken voelen bij de kerkelijke gemeente, welke kansen ze zien voor de kerk op de locatie, wat waardevol is in de betrokkenheid of waar ze kritisch over zijn, hoe ze naar de toekomst kijken van de kerk op de locatie; wat zouden wij moeten behouden en wat kunnen of moeten wij loslaten? Gemeenteleden worden gevraagd om mee te denken over de toekomst van onze kerk.

Interviews

Per locatie zijn er vijf interviewers gevraagd om mensen te interviewen. Iedere interviewer mag drie tot vijf mensen interviewen. Mensen worden hartelijk uitgenodigd om mee te doen met de interviews. Het is de bedoeling om op de drie locaties gesprekken te voeren met mensen die meer en ook minder betrokken zijn bij het kerkelijk leven in Zuidwest.

In januari zal er een bijeenkomst gepland worden voor de interviewers om met elkaar het traject te bespreken.

We hopen dat alle interviews half maart hebben plaatsgevonden en dat alle verslagen dan binnen zijn. De resultaten worden geanonimiseerd en per locatie verzameld. Vervolgens kunnen we dan de interviews gaan analyseren. De uitkomsten van de analyses van de interviews op de drie locaties zullen begin mei 2022 besproken worden in de wijkkerkenraad en de gemeente. Heeft u opmerkingen of vragen dan kunt u contact opnemen met Christiaan Scheen: christiaanscheen54@gmail.com.

*Projectgroep Visie,
Christiaan Scheen, Sandra den Hollander, ds. Wietske Verkuyl*

Wijsheid uit het Oosten

De wijzen uit het Oosten, wie kent ze niet? Het zijn bekende figuren die horen bij kerst. In veel christelijke tradities wordt het feest rond 6 januari gevierd. Het feest van Driekoningen. Bij ons daarentegen hebben de wijzen steevast al een plek bij de kribbe. Oosterse wijze mannen staan gebroederlijk naast de herders rond het kind. Of dat nu Bijbels is of niet, dat maakt niet zoveel uit. Interessant is vooral waar deze wijzen of koningen voor staan.

Vele kunstenaars hebben de drie wijzen prachtig afgebeeld. Waardige heren met statige, kleurrijke gewaden, rijk versierd met glitters en edelstenen, behangen met draperieën; een oosterse hoofdtooi completeert hun statuur. In het armoedige Bethlehem was dat een hoogst zeldzame en wonderlijke vertoning.

Wij kennen het verhaal als een romantische idylle. Daar is niks mis mee, alleen dreigt dan wel de tragiek onder te sneeuwen. Het is niet bepaald een voorrecht om in een stal een kind ter wereld te moeten brengen, dat is toch 'bij de beesten af'? Zeker wanneer je weet dat pal daarnaast een warm luxe hotel is met alle comfort die een barende vrouw toch zeker mag verwachten. Geen plaats in de herberg is net zoiets al 'geen plaats voor oorlogsvluchtelingen in het warme veilige en rijke Europa'.

Een koninklijk eerbetoon

Die wijzen, waar staan zij voor? Het zijn mythische figuren die het kind in de kribbe koninklijke geschenken overhandigen. Zoals onze koning dat ook doet wanneer hij met zijn vrouw op staatsbezoek is. Staatshoofden geven elkaar nu eenmaal cadeaus die passen bij hun maatschappelijke positie. Dat was vroeger zo en dat is nog zo. Het kindje Jezus krijgt drie koninklijke cadeaus: goud (symbool voor koninklijke rijkdom), wierook (de meest kostbare en meest welriekende geur die zowel de verbinding legt tussen aarde en hemel maar ook de stank van ongewassen lichamen moest overtreffen, noodzakelijk om het ten paleize niet te laten stinken) en ten slotte mirre (de meest kostbare zalf die er bestond, gebruikt om een koning mee te zalven). De toenmalige koning van het land, Herodes, zag dit alles vol afgrijzen aan. 'Waarom krijgt die baby wel wat ik niet krijg!', moet hij gedacht hebben. Koninklijk eerbetoon ging aan de valse koning voorbij.

Die wijzen zijn dus ook de wijsten. Zij immers geven aan om wie het werkelijk gaat daar in Bethlehem. Hun wijsheid is om te tonen wie de ware koning is. De traditie wil dat wijsheid afkomstig is uit het Oosten. Dat is niet verwonderlijk, ook de Messias werd verwacht vanuit het Oosten. Daar immers gaat de zon op, het licht. Het oosten is het Morgenland. Het westen daarentegen is het Avondland en het rijk van de nacht.

Nieuwe waardering?

Dat geeft toch wel te denken, als wij spreken van onze 'Westerse' cultuur. Die is wat mij betreft hoogstaand, zeker, en ons bereiken soms de meest vreselijke beelden vanuit het (Midden-)Oosten, dus we moeten dat ook weer niet al te hoog aanslaan, maar toch. Zou er niet veel meer wijsheid vandaan kunnen komen dan wij denken? En is dat niet ook wat dit verhaal ons vertelt?

Den Haag herbergt mensen vanuit vele windrichtingen. Uit het oosten, het zuiden en het westen. Dat vraagt veel inzet van allen om elkaar te (leren) kennen. Dat gaat de ene keer moeizaam, de andere keer vlot. Gelukkig ligt de interculturele kennismaking niet stil, zelfs niet door corona. Op tal van plaatsen treffen mensen van verschillende achtergronden, geloven, culturen en religies elkaar. Soms gaat het langzaam, soms ook wonderlijk vlot. En misschien blijkt bij dit alles dat er weleens meer wijsheid vanuit het Oosten kan komen dan wij zouden denken...

ds. David Schiethart

Terug van weggeweest

Meindert Burema is terug van weggeweest. Na van 2000 tot 2011, samen met zijn vrouw Herma Kamphuis, wijkpredikant van Den Haag-Zuidwest geweest te zijn, is hij nu sinds half november aan de slag als ‘kerkelijk werker ouderenwerk’ rond de Abdijkerk. Een term waar hij overigens zelf de nodige reserves bij heeft, maar daarover later meer. Wat drijft hem om, na zijn emeritaat nota bene, terug te keren naar Den Haag en een jaar als pastoraal werker aan de slag te gaan?

Voor dit interview spreek ik Meindert op een rustige maandagmorgen in de Abdijkerk. Daar is hij op zijn werkdagen altijd stipt om negen uur 's ochtends. Om administratie te doen, vertelt hij. 'Zo vroeg kan je bij de meeste (oudere) mensen nog niet op bezoek, die moeten eerst wat opstarten.' Maar die bezoeken volgen later op de dag wel: een of twee aan het eind van de ochtend en nog twee 's middags. Mensen bezoeken is dan ook de kern van zijn taak: 'De wijkpredikanten van de Abdijkerk, Wietske Verkuyl en Michiel Aten, hebben met al hun taken eigenlijk te weinig tijd voor het reguliere bezoekwerk. Zij doen vooral "crispastoraat", bijvoorbeeld bij ziekte of stervensbegeleiding. Maar alle fitte tachtigers komen dan niet aan bod. Daar ben ik voor.' En dat is nodig, meent Meindert. Met een vergrijzende gemeente zijn er ook minder vrijwilligers voor pastoraat, waardoor het reguliere pastoraat in de knel komt. 'Albert Heijn-pastoraat', zoals Meindert het noemt: niet alleen aanwezig zijn bij hoogte- en dieptepunten, maar ook tussendoor naar elkaar omkijken, zoals tijdens een praatje bij de koffieautomaat in de lokale supermarkt.

De functie en taken

Aanwezig zijn in de wijk, dat is dus vooral de taak van Meindert de komende tijd. Van eerder vrijgemaakt geld voor pastoraat was er nog genoeg voor een aanstelling van een jaar. In eerste instantie ligt de focus op ouderenpastoraat, al staat die term Meindert niet zo aan. 'We moeten weg van dat denken in hokjes. Vroeger was er een beeld van ouderen achter de geraniums, maar tegenwoordig hebben ouderen vaak nog allerlei bezigheden. We moeten omschakelen naar interactief werken, ontmoetingen, van elkaar leren.' Een aandachtspunt voor de komende tijd.

Naast het bezoeken van mensen werkt Meindert ook op andere vlakken mee met Wietske en Michiel, zoals bij het organiseren van de verjaardagsmiddag of een geplande nieuwe viering in het Wijndaelercentrum. Maar de focus blijft op pastoraat. Deze afbakening was een van de redenen voor Meindert om te solliciteren op de functie van kerkelijk werker. 'Hoewel zowel Herma als ik gestopt zijn als predikant, werkt zij nog enkele dagen als geestelijk verzorger in de psychiatrie. Zelf ook nog een paar dagen per week aan de slag gaan leek mij wel wat. Dat ik me nu kan concentreren op één ding, zonder bijvoorbeeld allerlei vergaderingen, vind ik heel fijn. Pastoraat heb ik altijd interessant gevonden, omdat het een combinatie is van theologie en psychologie. Ik houd van mensen en vind het bijzonder om mee te mogen wandelen met hen.'

Met open armen

En hoe is het om weer terug te zijn in Loosduinen? 'Het voelt als een warm bad, echt thuiskomen. Ik ben met open armen ontvangen. Als ik mensen die ik al ken bezoek, vallen die tien tussenliggende jaren gelijk weg. Maar ik heb ook al veel nieuwe mensen ontmoet. Het is een mix van herkenning en verrassing.' Ook de samenwerking met Wietske en Michiel gaat soepel. 'Er is goede communicatie. En ik waardeer hun open blik naar kerk en wereld.'

En wat wil Meindert het komende jaar bereiken? 'Ik wil eruit halen wat erin zit. Omdat ik maar een jaar heb is er geen tijd om wat aan te lummelen, ik moet gelijk aan de slag.' Dat belooft wat!

Jantine Wignand